

Historie

Historie historického založení Plané nad Lužnicí v roce 1288-1289 si místo udrželo svůj urbanistický kód jako místo na obchodní cestě, která spojuje Prahu s českým Budjovicemi. Město zůstává je město z pohledu samotných staveb, které se zachovaly a kromě několika povodních domů v centru města v etnografy a kostela, je již na všech stavbách vidět výrazný zásah z posledních 50. let.

Město je rozděleno do několika typických prvků, prvními jsou rodinné domy v centru města, jež dodržují urbanistické principy českého prostředí. Jsou to domy postavené ke hraně pozemku a s dvorem odděleným od ulice zdí. Dalším typickým prvkem je blok s hotelem a obchody respektující historickou stopu zástavby. V XX. století město zažilo růst do výšky a to zkolou, která výzkov zastínila kostelní věž. V 70. letech se stává hlavní dominantou města v duchu pozdní modernizace bytová výstavba na parcele bývalého statku se 140 novými byty. Tato poslední etapa ve vývoji města je obecně vnímána často jako negativní a to hlavně na základě špatného stavebního stavu objektů. Panelové domy jsou často považovány za zločucha minulosti, nicméně je nutné si uvědomit i určitou kvalitu těchto staveb. Vráťme-li se k moderní architektuře a panelové výstavbě jako jejímu pozdnímu období, je třeba si připomenout, že se modernistické město odehrávalo na jiném rastru než představuje rastr hustě obestavěných ulic s utopií o bydlení v přírodě. Veliké obytné bloky byly umístěny do parků, nebo parky byly plánované v případě, že tam povodně nebyly. Planá nad Lužnicí má to zvláštní, že modernistická idea o úplné segregaci funkcí nebyla realizovaná a oproti dalším městům v české republice byly zde v parteru navrženy obchody a služby. V těchto prostorech, kde je dnes umístěn malý obchod a perníkárství, vidíme velký potenciál do budoucna.

Nové centrum

Při hledání odpovědi na otázku, jak má být využit prostor mezi kostelem a povodním dřevěným mostem, vycházíme z předpokladu, že náměstí a park k městu vždy patří. Výhodou Plané nad Lužnicí je, že má oba tyto prvky v centrálním prostoru města. Park je již situován do prostoru naproti kostelu a kolem fary, což dokládají i historické mapy. Náměstí se přirozeně nachází na prostoru, kde je nejvyšší koncentrace služeb a obchodů, což je bezesporu prostor před kompaktní řadou obchodních domů zakončených hotelem. Předkládáme způsob, jak již existující centrum podtrhnout a zviditelnit.

Před mírně zaoblenou fasádu domů vkládáme řadu světel, která nově definuje formu ve veřejném prostoru, ne jako parkoviště, ale jako náměstí. Pro posílení lineární formy provádíme výsadbu nových stromů. Ve stejném duchu postupujeme i u panelového výzkového domu a namísto kamuflování, rozvíjíme jeho krásu a funkčnost tím, že jeho parter dostavujeme tak, aby se více přiblížil povodní historické zástavbě. Zarovnáváme nové výlohy supermarketu a obchodu s lícem panelového domu. Vzniká zde městský před-prostor, který bude ještě posílen výzkov parteru 4,5 m. Prostor rovněž doplníme výsadbou aleje stromů, která posílí

m stskost celého prostoru.

Výzkový panelový d m navrhujeme v rámci zateplení vy ezit tak, aby fasáda do ulice byla porostlá popínavou zelení. Vznikne s vertikální trávnick% který podpo í parkový charakter kolem fary. Nejedná se o drahou vertikální zelenou fasádu, ale její lokální provedení s menší náro ností na údr0bu. Aby se výzková dominanta panelového domu srovnala s prot jzí daleko ni0zí zástavbou, navrhujeme naproti umístit vlajkový sto0ár, který se svojí 15-ti metrovou výzkou vytvo í protipól a pomysl n dorovnává výzkové rozdíly zástavby.

Prostor mezi kostelem a farou p vodn fungoval jako náves, avzak dnes má spíše charakter klidn jzí ásti m sta, který je ruzen silnou dopravou. Navrhujeme posílit parkový vzhled prostoru polo0ením celistvého trávnicku, který nebude rozd len do drobných nefunk ních ostrov . Nový trávnick o ploze více jak 800 m² je umíst n tak, aby vznikl dostatek místa pro nástup d tí do zkoly, p ípadné zkracování cesty do zkoly, je vy ezeno diagonální mlatovou cestou p es trávnick.

Kolem kostela stavíme novou kostelní ze se vstupní branou na pozemek bývalého h bitova. Dalším d le0itým zásahem v tomto prostoru je p est hování pomníku ob tem I. Sv tové války a to p ed novou kostelní ze v pozici korespondující s vlajkovým sto0árem. Pomník ob tem II. Sv tové války bude umíst n podél mlatové cesty v trávnicku. S ohledem na hlavní vstup do zkoly zachováváme široký chodník kolem vzech stran trávnicku.

Trávnick se vzrostlými stromy je pokrač ováním parku u rybníku. Historicky tento prostor teme jako park m sta. Dále vnímáme pozitivn rozzí ení parku mezi farou a horizontálním panelovým domem, kde je ji0 vytvo en projekt výsadby a v blízké dob dojde k realizaci parkových úprav i v této ásti m sta.

Doprava Ě sdílený prostor nám stí

Jedním z hlavních problém celého prostoru je dopravní zát 0, která s novou dálnicí výrazn klesla, ale s ohledem na význam trasy v regionu nelze po ítat s tím, 0e by ve st edu m sta byl klid jako ve vilové zástavb . Jedná se o ruznou ást m sta, co0 na druhou stranu centru p ísluzí. Namísto, abychom v doprav vid li problémovou v c, sna0íme se ji zapojit do m stského 0ivota a neizolovat ji bariérami, které odcizují ve ejný prostor a vytvá í mezi idi em a chodcem jezt v tzí propast. V souvislosti s p evedením stávající komunikace na silnici II. t idy navrhujeme zú0ení jízdních pruh na normové minimum 3,25 m. Pro parkování pou0íváme zikmých parkovacích stání s úhlem 60°, která budou umíst na p ed hotelem, p ed p vodní ustoupenou zástavbou a p ed výzkovým panelovým domem. Parkování bude asov omezeno. Autobusové zastávky umis ujeme p ed zkolou u nového parku a naproti u fary. Jen jízdní pruhy pro silnici II. t idy v prostoru nám stí budou z asfaltu, který navíc bude ze speciální sm si tlumící zvuk od projí0d jících pneumatik. Vzechny ostatní pevné plochy nám stí budou seskládány z kamenné dla0by. Autobusové zastávky a parkování pro auta bude ve stejné úrovni jako silnice, jejich povrch ale bude sjednocen identickou dla0bou jako na nám stí. Vodorovné dopravní

značení v kosátkách bude provedeno z kameniva jiného odstínu, aby se nemuselo obnovovat a opravovat.

Hlavní prostor náměstí se stane sdíleným prostorem, ve kterém se budou křížit chodci, cyklisté a eventuálně projíždící auto k hotelovému parkingu, ale s dodržováním rychlosti 30 km/h.auta, která budou parkovat na hotelovém parkingu, nebudou potřebovat žádná povolení k vjezdu. Může jen projít sdíleným prostorem náměstí a nikoliv zastavovat nebo parkovat na prostoru náměstí kromě značených parkovacích míst.

Oproti očekávání vyhlazovatele navrhuje vést také cyklisty přes náměstí a to v režimu sdíleného provozu. Naším úsilím je, aby cyklisté obcí neprojížděli, ale aby se zastavili na náměstí a strávili nějaký čas ve městě. Pokud cyklostezka v centru města povede jen podél Lučnice, cyklisté se budou náměstí otáčet zády. Je důležité, aby se cyklisté dostali pohodlně a bezpečně k náměstí a zde svoji jízdu přizpůsobili sdílenému prostoru, což povede k větší interakci cyklistů a chodců.

Směrem na Tábor je cyklopruh veden na levé straně silnice v odděleném pruhu a opačným směrem na Soběslav jsou vedeny dva cyklopruhy po obou stranách silnice v odděleném pruhu.

Sdílený prostor náměstí není dopravním prostorem, na kterém se střetávají různé druhy dopravy, ale je prostorem pro sociální interakci různých lidí - chodců, cyklistů nebo lidí. Sdílený dopravní prostor je u nás málo používán a to i přesto, že již 15 let funguje v Praze na Ovocném trhu. S ohledem na předpokládaný počet parkovacích míst za hotelem, zde v Plané intenzita dopravy ve sdíleném prostoru nebude ani 20 procent pražského Ovocného trhu, kde jeden prostor sdílí auta vyjíždící z garáže OC Myslbek, cyklisté a chodci. Zásobování hotelu a obchodu budou zásoby omezené a zásobující auta se budou muset podílet provozu sdíleného prostoru. Výzkov je sdílený prostor na jedné úrovni.

Materiálové řešení ě úast ve ejnosti v navrhování

S ohledem na to, že veřejný prostor není soukromou investicí a že vždy vzbuzuje velké diskuse, není možné veřejné prostory řešit bez participace veřejnosti. V našem návrhu ovšem po zkušenosti s jinými realizacemi navrhuje zapojení veřejnosti již od první fáze procesu. Veřejnost lze zapojit do diskuse například prostřednictvím workshopů, na kterých se budou řešit právní, materiálová a estetická hlediska jednotlivých prvků. V návrhu předkládáme materiály, které preferujeme. Zároveň na politické reprezentaci, ale především na veřejnosti, za přijetí projektu za svůj a spoluvytvoření budoucí podoby náměstí a části parku. Tento na první pohled populistický krok máme vyzkoušený a vede ke spokojenosti všech zúčastněných a velice rádi bychom v tomto duchu pracovali i v Plané nad Lučnicí. Umožnit veřejnosti být určitým způsobem spolotvůrcem návrhu posiluje soudržnost k místu, kde lidé žijí, a vytváří jeho identitu.

V rámci workshopu s veřejností, po předložení několika variant dle finančních možností města, dojde k výběru finálních materiálů. Naším návrhem představuje ucelenou vizi, co se má odehrát v následujících letech, aby náměstí a

park ošily, a to i přes nepříznivou zatmělou dopravu.

Hlavním materiálem silnice zůstává asfalt tlumící hluk kvůli frakci a tvarování kameniva v asfaltové směsi, pokud zkoušky hlukové odolnosti prokáou dle předpokladů jeho použití. Ostatní zpevněné plochy náměstí budou z kamenných kostek (světlého odstínu), pokládaných na MZK podkladu s únosností aut do 3,5 t a u zásobovacích cest bude tato únosnost vyšší. Preferujeme kamennou dlažbu světlého odstínu.

Kamennou dlažbu je možné nahradit i betonovou dlažbu vyrobenou z beléného betonu. Povrch je šedoucí, aby byl světlý, aby vydržoval z místa.

Obrubníky a nástupní práh navrhujeme šoulové ve standardní dimenzi. Již byla zmíněna tráva a mlatová cesta v parku před školou.

Osvětlení náměstí navrhujeme ze svítidel Lampa Raalta anebo jiné obdobné svítidlo, které bude splňovat normové požadavky. V rámci rekonstrukce poštujeme, že dojde i k výměně stožáru ve veřejném osvětlení a k osvětlení přechodů dle platných norem. Lavice navrhujeme použít dřevěnou – typ Miela od společnosti MMcite a Limpido křesla, která budou na nábežích. Odpadkové koše navrhujeme od stejné společnosti, model Nanuk. Všechny tyto prvky budou projednány, jak s veřejností v rámci workshopu a dotazníku, tak i se zadavatelem.

Vlajkový stožár bude vyráběn na zakázku z beléného dřeva, bude kuželovitého tvaru. Poštujeme s výškou 15 m, která bude ověšená v rámci realizace.

Sadovnické úpravy

V rámci přípravy stavby dojde ke kácení některých stromů, na které poukázal dendrologický průzkum. Navrhujeme ježt odstranit jehličnany a keře v prostoru před panelovým domem a farou. Navrhujeme odstranit keře, jelikož jejich současný stav poukazuje na jejich nevhodnost na hlavním náměstí. Navrhujeme dotvořit alej stromů a to podle stávající zástavby v ose stávajících jasanů, *Fraxinus excelsior*. Pokud se prokáže v rámci dalšího průzkumu poškození, navrhujeme obě aleje provést výsadbou javorů *Acer platanoides*. Javor bude stěhán tak aby koruna stromu začínala od výšky 2,5 m.

Ekonomická a politická reálnost návrhu

Odhadovaná cena prací na novém náměstí se bez rezervy pohybuje na i 20 mil Kč. Jedná se o odhad ceny dle dosavadních zkušeností a realizací. Cena ovšem může narůst po provedení podobného průzkumu a rozboru. Aby náměstí dostalo celkově nový ráz, je nezbytné, aby se soukromí investoři a město shodli na zlepšení vzhledu a stavu náměstí. Návrhem ukládáme velikou část práce i politické reprezentaci, aby projednala nákup a prodej některých pozemků nebo jejich výměnu. A jak již bylo řečeno, je důležité, aby i soukromý investor cítil zájem o investici, kterou předkládáme. Rozšířením obchodních ploch v parteru panelového domu o 300 m² se do prostoru bývalého perníkářství může dostat i větší obchod, který by svojí firemní kulturou napomohl celkovému vzhledu náměstí. A v této symbióze soukromé investice a města vidíme veliký potenciál pro všechny zúčastněné.